

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών**

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ

Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής

Υποστήριξης ΕΣΠΑ (ΓΔΘΕΥ)

Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και

Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

Αθήνα, **27-11-2023**

Αριθ. Πρωτ. : **112292 - 27-11-2023**

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1359

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 10, Σύνταγμα

Προς : Πίνακας αποδεκτών

Ταχ. Κώδικας : 105 63, Αθήνα

Πληροφορίες : Α. Δρακάτου

Τηλέφωνο : 210 3742071

Fax : 210 3742063

Email : stateaid_unit@mnec.gr

**Θέμα: Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση
συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με
ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»**

Σχετ: Το με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 έγγραφο της Υπηρεσίας

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, και με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών και την εύρυθμη λειτουργία των εμπλεκόμενων φορέων, διευκρινίζονται τα εξής:

1. Κατά την εφαρμογή της παραγράφου 4, σημείο i, του με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 εγγράφου της Υπηρεσίας, όταν οι Αρμόδιοι Φορείς προβαίνουν σε αξιολόγηση της ύπαρξης ή μη οικονομικής δραστηριότητας σε σχέδια προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και σε προς ένταξη πράξεις, πρέπει να συμπληρώνουν την κατάλληλη τεκμηρίωση στη λίστα ελέγχου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης (συν. 1), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/02-11-2016 έγγραφο της Υπηρεσίας με θέμα: «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων» (συν. 2).

**Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

Εφόσον αξιολογηθεί με τον ως άνω τρόπο η μη ύπαρξη οικονομικής δραστηριότητας και συνεπακόλουθα μη ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, τότε δεν απαιτείται η σχετική διαβίβαση στην ΕΥΚΕ-ΧΕ για γνωμοδότηση και στο διατακτικό του μέτρου πρέπει να περιληφθεί η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Αντίγραφο της λίστας ελέγχου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης πρέπει να τηρηθεί στο φάκελο της πρόσκλησης ή πράξης.

2. Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6 του με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 εγγράφου της Υπηρεσίας, κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020, η ΕΥΚΕ-ΧΕ εξέδωσε τα εξής έγγραφα που αφορούν την αξιολόγηση της συμβατότητας δράσεων & πράξεων με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, για συγκεκριμένες κατηγορίες ομοειδών έργων & δράσεων (συν. 3-14):
- Α.Π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13-5-2016 με θέμα «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών – Ερευνητικών Υποδομών»
 - Α.Π. 131084/ΕΥΚΕ4293/9-12-2016, «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ)»
 - Α.Π. 54229/ΕΥΚΕ5601/16-05-2017, «Διευκρινίσεις σχετικά με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών και επεξεργασίας αστικών λυμάτων (ΕΕΛ)»
 - Α.Π. 22726/ΕΥΚΕ5053/22-2-2017, «Προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων σχετικά με δράσεις Υποδομών στην Προσχολική, Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση»
 - Α.Π. 23397/ΕΥΚΕ5065/23-2-2017, «Προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων σχετικά με δράσεις Υποδομών Οδικής Διασύνδεσης»
 - Α.Π. 33619/ΕΥΚΕ5224/20-3-2017, «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών υγείας που αφορούν στο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ)»
 - Α.Π. 41364/ΕΥΚΕ5317/5-4-2017, «Πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών πόσιμου ύδατος»
 - Α.Π. 31523/ΕΥΚΕ446/19-3-2018, «Ζητήματα ενισχύσεων σε δράσεις συμβουλευτικής – κατάρτισης – πιστοποίησης σε ανέργους»
 - Α.Π. 105529/ΕΥΚΕ1607/8-10-2018 & Α.Π. 48431/ΕΥΚΕ689/7-5-2018, «Διατύπωση γνώμης ΕΥΚΕ σχετικά με σχέδια προσκλήσεων υποβολής προτάσεων στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα 2014-2020, για δράσεις αρμοδιότητας πολιτικής του Υπουργείου Υγείας (εξαρτήσεις, ψυχική υγεία)»
 - Α.Π. 114769/ΕΥΚΕ2121/8-11-2019, «Ζητήματα ενισχύσεων στη χρηματοδότηση των «Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης» (Σ.Υ.Δ.)»
 - Α.Π. 91435/ΕΥΚΕ-ΧΕ1142/6-10-2023, «Διατύπωση γνώμης για ζητήματα κρατικών ενισχύσεων σχετικά με τη λειτουργία των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)»

Οι Διαχειριστικές Αρχές Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων, καθώς και οι λοιποί Φορείς σχεδιασμού, χρηματοδότησης και διαχείρισης Συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων, καλούνται να αξιολογούν σχεδιαζόμενες δράσεις & πράξεις που αφορούν τους εν λόγω τομείς με βάση τις οδηγίες της ΕΥΚΕ-ΧΕ και το θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων που καθορίζεται στα ανωτέρω έγγραφα.

Επισημαίνεται ότι το διατακτικό των εν λόγω προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και αποφάσεων ένταξης πράξης πρέπει να περιλαμβάνει το καθοριζόμενο, ανά περίπτωση, στα ανωτέρω έγγραφα θεσμικό πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων, καθώς και το σχετικό -ανά είδος έργου/δράσης- έγγραφο της Υπηρεσίας. Επιπρόσθετα, τυχόν αξιολόγηση περί μη ύπαρξης στοιχείων κρατικής ενίσχυσης πρέπει να συνάδει με το σκεπτικό και να τεκμηριώνεται σύμφωνα με τις οδηγίες που παρέχονται στα προαναφερόμενα έγγραφα, καθώς και να αποτυπώνεται σε λίστα ελέγχου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης, η οποία τηρείται στο φάκελο της πρόσκλησης ή/και πράξης.

Όσον αφορά τα έργα πολιτισμού, υπενθυμίζεται ότι η αξιολόγηση των έργων & δράσεων λαμβάνει υπόψη στοιχεία που παρέχουν οι δυνητικοί δικαιούχοι, συμπληρώνοντας ερωτηματολόγιο κρατικών ενισχύσεων έργων πολιτισμού ή σύγχρονου πολιτισμού (συν. 15-16).

3. Κατ' εφαρμογή των όσων αναφέρονται στο σημείο 8 του με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 σχετικά με την εφαρμογή του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (ΓΑΚ):

α) Οι αρμόδιοι φορείς πρέπει να ακολουθούν τις οδηγίες και διευκρινίσεις που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (συν. 17-19)

β) Για την καταχώρηση μέτρων κρατικής ενίσχυσης στην ηλεκτρονική εφαρμογή SANI στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού), σύμφωνα με τις οδηγίες του με Α.Π. 110333/ΕΥΚΕ6569/11-10-2017 εγγράφου της Υπηρεσίας (συν. 20), οι αρμόδιοι φορείς πρέπει να διαβιβάζουν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ συμπληρωμένο το επικαιροποιημένο Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σύμφωνα με τον Κανονισμό 2023/1315), το οποίο επισυνάπτεται στο παρόν (συν. 21).

γ) Εφόσον απαιτείται συμπλήρωση λίστας ελέγχου των γενικών και ειδικών όρων εφαρμογής του ΓΑΚ και χρησιμοποιηθούν οι λίστες που έχουν κοινοποιηθεί με την με Α.Π. 33004/ΕΥΚΕ1321/24.03.2016 επιστολή της ΕΥΚΕ, είναι αναγκαίο να επιβεβαιωθεί ότι το περιεχόμενο της λίστας με τους όρους και προϋποθέσεις συμβατότητας έχει διορθωθεί σύμφωνα με την τελευταία τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014. Ειδικότερα οι εν λόγω λίστες δεν έχουν επικαιροποιηθεί σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023. Νέες επικαιροποιημένες λίστες ελέγχου των γενικών και ειδικών όρων εφαρμογής του ΓΑΚ θα αποσταλούν στις αρμόδιες αρχές μετά την διαμόρφωσή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Υπενθυμίζεται ότι αντίγραφο της λίστας πρέπει υποχρεωτικά να τηρείται στο φάκελο της πρόσκλησης / πράξης, μαζί με τα συνοδευτικά έγγραφα βάσει των οποίων έγινε ο έλεγχος της συμβατότητας με τις διατάξεις του ΓΑΚ.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι οι φορείς που εμπλέκονται στον έλεγχο τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων (σε εθνικό ή ενωσιακό επίπεδο) δύνανται να ζητήσουν τις εν λόγω λίστες προκειμένου να επαληθεύσουν την ορθή εφαρμογή των σχετικών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Αναφορικά με τη δημοσιοποίηση χορηγηθείσας μεμονωμένης κρατικής ενίσχυσης στην εφαρμογή TAM (Transparency Award Module) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προς διευκόλυνση των αρμόδιων φορέων, στο

παρόν επισυνάπτεται το 10.07.2023 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Υπηρεσίας με τίτλο «Νέα όρια δημοσίευσης πληροφοριών στο TAM» (συν 22), καθώς και υπόδειγμα του αρχείου παροχής στοιχείων που πρέπει να συμπληρώνεται (συν 23).

5. Τέλος επισημαίνεται ότι η με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 εγκύκλιος αντικαθιστά τα με Α.Π. 74391/ΕΥΚΕ2634/13-7-2016 και Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28-08-2017 έγγραφα της Υπηρεσίας, τα οποία αφορούσαν την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Ως εκ τούτου, κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027, το διατακτικό προσκλήσεων και αποφάσεων ένταξης πράξεων πρέπει να περιλαμβάνει την ως άνω Εγκύκλιο και τα λοιπά αναφερόμενα στο παρόν, κατά περίπτωση, έγγραφα.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο προϊστάμενος του Τμήματος Εξυπηρέτησης
Κοινού και Πρωτοκόλλου

κ.α.α.
ΓΕΝΝΑΙΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Η Γενική Διευθύντρια
Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης

Ζωή Γεωργοπούλου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Γραφεία Περιφερειαρχών (ηλεκτρονικά)

- **Γραφείο Περιφερειάρχη Αν. Μακεδονίας – Θράκης, κ. Χ. Μέτιου**
Γ. Κακουλίδη 1, 69100, Κομοτηνή (periferiarxis@pamth.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, κ. Α. Τζιτζικώστα**
Βασ. Όλγας 198, Ντεπώ (Periferiarxis@pkm.gov.gr, gper@pkm.gov.gr, A.Tzitzikostas@pkm.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας, κ. Γ. Κασαπίδη**
Διοικητήριο - ΖΕΠ 501 00 Κοζάνη (info@pdm.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Ηπείρου, κ. Α. Καχριμάνη**
Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο - Τ.Κ.45221 Ιωάννινα (periferiarxis@php.gov.gr, A.Kachrimanis@php.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Θεσσαλίας, κ. Κ. Αγοραστό**
Πλατεία Ρήγα Φεραίου (Κουμουνδούρου & Παπαναστασίου) - 41110 Λάρισα (periferiarxis@thessaly.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας, κ. Φ. Σπανού**
Λεωφόρος Καλυβίων 2 35132 Λαμία (periferiarxis@pste.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων, κ. Ρόδη Κράτσα – Τσαγκαροπούλου**
Αλυκές Ποταμού 49100 Κέρκυρα (pin@pin.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, κ. Ν. Φαρμάκη**
ΝΕΟ Πατρών-Αθηνών 32 26441 Πάτρα (grafeio.pde@pde.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, κ. Π. Νίκα**
Πλ. Εθνάρχου Μακαρίου 22131 Τρίπολη (grammateia@ppel.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής, κ. Γ. Πατούλη**
Λ. Συγγρού 15-17 11743 Αθήνα (gperatt@patt.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, κ. Κ. Μουτζούρη**
Π. Κουντουριώτη 1, Μυτιλήνη 81100 (pn@pnvaigaiou.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, κ. Γ. Χατζημάρκου**
Πλατεία Τσιροπινά 84100 – Ερμούπολη (g.hatzimarkos@pnai.gov.gr)
- **Γραφείο Περιφερειάρχη Κρήτης, κ. Σ. Αρναουτάκη**
Πλ. Ελευθερίας 1 71201 Ηράκλειο (arnautakis@crete.gov.gr, gram.pkr@crete.gov.gr)

Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Προγραμμάτων (ηλεκτρονικά)

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «**Ανταγωνιστικότητα**», Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα, Υπόψη κας Α. Φέτση (infoeran@mou.gr aggefets@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων «**Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή**» και «**Πολιτική Προστασία**», Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα, Υπόψη κου Μαμαλούγκα (reka-polpro@mou.gr, n.mamalougas@mou.gr)
- Υποδιεύθυνση Προγράμματος «**Πολιτική Προστασία**» της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «**Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή**» και «**Πολιτική Προστασία**» Υπόψη κου Π. Ευγενικού (pevgenikos@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «**Μεταφορές**» Υπόψη κου Δ. Πάλλα Δημήτριος (dpallas@mou.gr)

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «**Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή**», Κοραή 4, 105 64 Αθήνα,
Υπόψη κας Α. Μανώλη, (andrmano@mou.gr, info@epeaek.gr)
- Ειδική Υπηρεσία «**INTERREG 2021-2027**», Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Θεσσαλονίκη,
Υπόψη κας Μ. Νεζερίτη Μαρία (mnezeriti@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης **Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ** (ΕΥΔ ΣΣ), Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41 Αθήνα,
Υπόψη κου Ν. Μανέτα (nmanetas@mou.gr, agrotikianaptixi@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «**ΑΛΙΕΙΑ, ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ**», Μιχαλακοπούλου 103, 115 27 Αθήνα,
Υπόψη κας Ε. Γιόκαλα Ευθυμία (egiokala@mou.gr, infoalieia@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία **Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης**, Λ. Αθηνών 54-56, 10441 Αθήνα
Υπόψη κου Δ. Παππά Δημήτριος (dpappas@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής **Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων**
Υπόψη κας Ε. Καραμαγκιώλη (ekaramagioli@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού & Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του **Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου** (ΕΥ-ΧΜ ΕΟΧ), Μητροπόλεως 3, 10563, Αθήνα
(contact-eeagrants@mnec.gr, itzika@mou.gr)
- Διαχειριστική Αρχή ΕΣΠΑ-ΔΑΜ, Μητροπόλεως 45, ΤΚ 105 56, Αθήνα,
Υπόψη κου Β. Ντερτιλή (vdertilis@mou.gr, p.dam@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «**Ψηφιακός Μετασχηματισμός**», Λέκκα 23-25, 10562 Αθήνα
Υπόψη κου Ε. Γιαμπουρά (e.giampouras@madc.gr)

Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Περιφερειακών Προγραμμάτων (ηλεκτρονικά)

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Περιφέρειας **Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης**, Ηροδότου 28, 691 32 Κομοτηνή
Υπόψη κου Π. Κουδουμάκη (pkoudoumakis@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Κεντρικής Μακεδονίας**, Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 57001 Θεσσαλονίκης
Υπόψη κας Α. Ωραιοπούλου (loraioroulou@mou.gr, repkm@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Δυτικής Μακεδονίας**, Διοικητήριο ΖΕΠ, 50100 Κοζάνη
Υπόψη κ. Ι. Παπαδόπουλου (papagian@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Ηπείρου**, Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο - Τ.Κ.45221 Ιωάννινα
Υπόψη κας Ε. Παπανικολάου (enirapan@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Θεσσαλίας**, Πλατεία Ρήγα Φεραίου (Παπαναστασίου & Βελλή) Β' πτέρυγα, 3ος όροφος 41222 Λάρισα
Υπόψη κας Μ. Σαραφίδου (melpsara@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Ιονίων Νήσων**, Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 49100 Κέρκυρα
Υπόψη κου Κ. Ασπιώτη (kaspiotis@mou.gr)

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Δυτικής Ελλάδας**, ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα
Υπόψη κας Ι. Φαναριώτου (ifanariotou@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Στερεάς Ελλάδας**, Υψηλάντη 12, 35100 Λαμία
Υπόψη κου Κ. Λέμα (klemas@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Αττικής**, Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα
Υπόψη κου Δ. Δρόση (ddrosis@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Πελοποννήσου**, Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 22131 Τρίπολη
Υπόψη κου Α. Ψαράκη (apsarakis@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Βορείου Αιγαίου**, 1ο χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 81100 Μυτιλήνη
Υπόψη κου Γ. Πλακωτάρη (plakotaris@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Νοτίου Αιγαίου**, Σάκη Καραγιωργα 22, 84100 Ερμούπολη
Υπόψη κου Α. Βουτσίνου (avoutsinos@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος. Περιφέρειας **Κρήτης**, Δουκός Μποφώρ 7, 71202 Ηράκλειο
Υπόψη κας Μ. Κασωτάκη (mkassotaki@mou.gr)

Επιτελικές Δομές ΕΣΠΑ / Ειδικές Υπηρεσίες (ηλεκτρονικά)

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ), Κοραή 4 (2ος όροφος), 105 64, Αθήνα
Υπόψη κου Δ. Κάμπουρα (dkambouras@mou.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων**, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι
Υπόψη κου Π. Πασχάλη (ppaschalis@minedu.gov.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Υγείας**, Γλάδστωνος 1α & Πατησίων, 10677 Αθήνα
Υπόψη κου Α. Αχείμαστου (aaxeimastos@mou.gr, ygpro@mou.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας** :
Τομέας Περιβάλλοντος: Κηφισίας 124 και Ιατρίδου, 115 26 Αθήνα, e-mail: eysped@mou.gr
Τομέας Ενέργειας: Πανόρμου 2, 115 23 Αθήνα,
Υπόψη κας Χ. Κούρτελη (hkourteli@mou.gr, eysped@mou.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών**, Κηφισίας 124, 11526 Αθήνα
Υπόψη κας Μ. Οικονόμου (moikononou@mou.gr, edymet@mou.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων** (ΥΠΕΚΥΠ), Κοραή 4, 10564 Αθήνα
Υπόψη κου Α. Αναστασίου (aanastasiou@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία ΕΣΠΑ του **Υπουργείου Τουρισμού**, Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
Υπόψη κας Λ. Σιαμαντά Λίνα (siamanta_l@mintour.gr)
- Επιτελική Δομή **ΕΣΠΑ Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, Θεμιστοκλέους 87 & Μεθώνης, 106 83, Αθήνα**
Υπόψη κου Ι. Μυλωνά Ιωάννη (ioanmylo@mou.gr, ydepp@mou.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου **Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ)**, Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2, 18510 Πειραιάς

Υπόψη κας Α. Φωκά (afoka@mou.gr)

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Εξωτερικών**, Βασιλίσσης Σοφίας 1, 10671 Αθήνα
Υπόψη κου Χ. Τσίρου (chtsiros@mfa.gr, eysxep@mfa.gr)
- Ειδική Υπηρεσία **Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων στους Τομείς της Έρευνας και της Καινοτομίας** (ΕΥΔΕ - ΕΚ), Λεωφ. Μεσογείων 14-18
Υπόψη κας Δ. Κράλλη Δέσποινα (d.kralli@gsrt.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Δικαιοσύνης**, Κηφισίας 124 & Ιατρίδου 2, 11526, Αθήνα
Υπόψη κου Ν. Βασιλείου Νικόλαο (justedespa@mou.gr)
- Ειδικής Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (**ΕΥΔΕ-ΒΕΚ**), Πλατεία Κάνιγγος 20, 10181 Αθήνα
Υπόψη κ. Μ. Τζωρτζή (mtzortzis@mou.gr, epiteliki@gge.gr)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου **Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Λεωφ. Κηφισίας 37-39, 151 23, Μαρούσι**
Υπόψη κου Π. Κοροσιάδη (p.korosiadis@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, Λεωφ. Αθηνών 54-56, 104 41, Αθήνα
(drrappas@mou.gr)
- Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Λεωφ. Αθηνών 56, 104 41, Αθήνα
(ekaramagioli@mou.gr)

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (gram.min.alt@minfin.gr)
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ (hellaskps@m nec.gr)
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- Γρ. Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (deputy.minister@m nec.gr)
- Γρ. Υφυπουργού Έρευνας και Καινοτομίας (gramyfyp@m nec.gr)
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας, (ggb1@ggb.gr, ggb2@ggb.gr,)
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, (gen-sec@gge.gr)
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ), (secgenof@gsrt.gr)
- Γρ. Γενικού Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων, (gensec.invest@m nec.gr)
- Γρ. Ειδικού Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ταμείου Συνοχής, (Sec.erdf_cf@m nec.gr)
- Γρ. Ειδικής Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (sec.esf@m nec.gr)
- Γενική Δ/νση Στρατηγικής Σχεδιασμού & Εφαρμογής ΕΣΠΑ της Ε.Α.Σ., (gdsse_easespa@m nec.gr)
- Γενική Δ/νση Θεσμικής κι Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ (gdios@m nec.gr)
- Γεν. Δ/νση Δημόσιων Επενδύσεων (diakovidis@m nec.gr)
- Γεν. Δ/νση Στρατηγικών Επενδύσεων (k.feggos@m nec.gr)
- Γεν. Δ/νση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων, (ean@m nec.gr)
- Γενική Διεύθυνση Βιομηχανικής Πολιτικής και Μεταρρυθμίσεων (gsecggb@gge.gr)
- Γενική Διεύθυνση Βιομηχανικών Υποδομών & Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος
- ΕΥΚΕ-ΧΕ(stateaid_unit@m nec.gr)
- ΕΥΘΥΠΣ (nananiko@m nec.gr, siss@m nec.gr)
- ΕΥ ΤΕΒΟ (itsopanis@m nec.gr, tebo@m nec.gr)

- ΕΥΣΕΚΤ (roikonomou@mou.gr)
- ΕΥΣΣΑΕ (azerva@mou.gr, scos@m nec.gr)
- ΕΥΣΠΕΠ (xkirkoglou@mou.gr)
- ΑΡΧΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ (alesta@m nec.gr)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού, Εθνικής Αντιστάσεως 8, Άλιμος 17456, Ελλάδα, Υπόψη Γ. Κοντοβά (mkontonas@oaed.gr)
- Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας, Σεβαστουπόλεως 113 TK 11526, ΑΘΗΝΑ, υπόψη Α. Μακρής (amakris@eferae.gr, info@eferae.gr)
- Κοινωνία της Πληροφορίας ΑΕ, Χανδρή 3 και Κύπρου 18346, Μοσχάτο, υπόψη Ζ. Κοντιζά (z.kontiza@ktpae.gr)
- Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, Μιχαλακοπούλου 80, 11528, Αθήνα, Υπόψη κου Ε. Καραγιαννάκου (e.karayannacos@hdb.gr)
- Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Επενδύσεων
- Κέντρο Τεχνολογικής Υποστήριξης, Ανάπτυξης και Καινοτομίας (ΚΕΤΥΑΚ) της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, Π.Κανελλοπούλου 4, 10177, nis@nis.gr
- EIF, European Investment Fund, Βας. Σοφίας 60, 11528, Αθήνα, Β. Παπασούλη (v.papasouli@eif.org)

